67

– บทที่ ๑๒ –

การเพิ่มภูมิ ก็จะเพิ่มทั้ง**การดับความติด–ความเสพย์** ตั้งแต่ "กายนอก" อันเนื่องมาแต่ทวาร ๕ และไหลเลื่อนเข้าไปสู่ "กายใน" อันเป็น "รูปจิต" (มีทั้งรูป–รส–กลิ่น–เสียง–สัมผัส) และแล้วก็ไหลเลื่อนลึกบางเบาเข้าไปมีบทบาทอ่อนจางเป็น "อรูปจิต" อยู่ในปลายสุด เป็นสิ้นขาดการ "อวจร" (คือ หมดความมีบทบาทสิ้นสภาพที่ไม่ต้องให้เป็นไปได้) ดับสิ้นให้เกลี้ยง "รูปาวจรจิต–อรูปาวจรจิต" หมดจึงจะเรียก **"วิสุทธิเทพ" แต่ละเรื่อง แต่ละโลก**

68

เมื่อ "โลกอบาย" ใด ดับไป ขาดไป ก็ "อุบัติ" เป็น "โสดาบัน" ขึ้นมาเรื่อยไป หมดสิ้น "อบายมุข" ทั้งหลายที่ต่ำหยาบได้ **"ปิดอบาย" หมด ก็เป็น "โสดาบันบุคคล" เต็มรูป**

แล้วต่อจากนั้นก็เพ่งตรวจ "**โลกามิส**" **อื่น ๆ** ที่ตนยังติด ยังหลงเสพย์เป็นกามคุณ ๕ อยู่อีก ยังหลงเป็น "สุข" เป็นสวรรค์ เพราะได้เสพย์สมสุขสม

เช่น ได้ลาภ ก็สุข ได้ยศ ก็สุข ได้สรรเสริญ ก็สุข หรือ ได้รูป ได้สี ที่ถูกใจ ก็สุข ได้รส ที่ถูกอารมณ์ ก็สุข ได้เสียง–ได้กลิ่น–ได้สัมผัสนอกใด ๆ ก็ยังเกิด "สุข" หรือ เกิดทุกข์ เมื่อไม่สมใจในโลกามิส ๘ ในกามคุณ ๕ ดังกล่าวนั้น หรือ เมื่อ "อยาก" อยู่ ก็นั่นแหละให้รู้จิต–เจตสิก รู้จักรูปนอก รูปใน (สิ่งที่ไหลเลื่อนเข้าไปมีตัวตนเล่นกลอยู่ในจิต) แล้วอย่าให้เกิด ลดการเกิด ดับการเกิด ทำให้ "จิตตัวอยาก" สิ้นฤทธิ์ลง หมดแรงลง ให้ได้ในจิตขึ้นเรื่อย ๆ ก็เท่ากับเรา*ฆ่าสัตว์นรก ดับเทวดากามาวจร–รูปาวจร–อรูปาวจร* เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ **เป็นการตัด โลภะ–โทสะ–โมหะ โดยตรงเป๊ะ ๆ เลย**

การ**อุบัติ**ของ "เทพ" (อันคือ จิตวิญญาณ ของเราแท้ ๆ) ก็จะ**อุบัติ** ดังนี้ เพิ่มความเป็น "**สกทาคามี**" ขึ้นมาเรื่อยๆ จนถ้า**พ้นกามราคะ พ้นปฏิฆะ** ไม่แสดงบทบาท **ชอบ–ชัง** ออกมาทาง ตา–หู–ตา–จมูก–ลิ้น–กาย กันเด็ดขาด ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง "โลกธรรม ๘" (โลกามิส) หรือ เรื่องที่เกิดเพราะผัสสะทางทวาร ๕ ใด ก็ไม่มี กายกรรม–วจีกรรม–มโนกรรม ตอบโต้แสดงราคะ–โทสะออกมาจริงๆ แน่ๆ แท้ๆ **"หิริธรรม–โอตตัปปะธรรม" เกิดเต็มที่** มีความละอาย มีความเกรงกลัวต่อกาย-กรรม–วจีกรรมที่จะแสดงโลภะ–โทสะนั้นๆ ออกมา อันเนื่องมาแต่โลกามิสนั้นๆ ชักจูง (สังขาริกัง) ก็จะทำไม่ได้จริงๆ แสดงไม่ออก อย่างแท้ๆ เที่ยงๆ เลย เกิดปัญญารู้แจ้งถ้วนรอบชัดว่า มันเป็น "อกุศลกรรม" แท้ เป็นเหตุแห่งทุกข์ (มี "พหุสัจจะ" แท้)

และสามารถดับ–ระงับ ไม่ให้ประทุปรากฏออกมาทางกาย–ทางวจี (ชลาพุชะ-โยนิ) ได้แล้วอย่างสบาย อย่างเด็ดขาด. หรือแม้กรุ่นร้อนรุนแรงอยู่มากจนทรมาน

69

อยู่ในจิตขนาดต้องดิ้นรน เรียกว่า "กามฉันทะ" หรือ "ปฏิฆะ" (อัณฑชะโยนิ) ก็ไม่มีแล้ว. จะมีบ้างอย่างแรงก็เพียงขนาดที่ตนเผลอสติหน่อย มันก็มีบ้างเจือจาง ตามส่วนของ "อนุสัย" ที่เหลือ หรือไม่ก็หลงนำขึ้นมาปรุงมาคิดเอง แต่เมื่อมีสติรู้ตัวก็ระงับได้ทันที หรือ หากไม่ระงับ ก็ไม่หนักหนาอะไร สามารถควบคุมได้ไม่รุนแรงขึ้น และไม่ถึงทุกข์ร้อนเลย (สังเสทชะโยนิ). หรือ ไม่ก็ยังมีเศษที่อ่อนบาง ขนาดนาน ๆ ถึงจะผุดจะโผล่ขึ้นมาให้เห็นให้ปรากฏโดยไม่คาดฝันสักทีหนึ่ง (โอปปาติกะโยนิ)

การเหลือเศษที่เป็น "รูป" หรือ "อรูป" อยู่บ้าง เช่นนี้ เรียกว่า "รูปราคะสังโยชน์–อรูปราคะสังโยชน์" ก็ถือได้ว่า **เริ่ม "อุบัติ" เข้าสู่ความเป็นพระอนาคามี** และ นับได้ว่าเป็นผู้อยู่ภูมิ "พระอนาคามี" แล้ว

ถ้าผู้ใดตัดขาด ดับสิ้นเศษ "ราคะ" เหล่านี้จากจิตลงได้ เหลือเพียงเศษ "สังเสทชะโยนิ" นิดหน่อย เหลือ "**โอปปาติกะโยนิ**" ดังกล่าวถึงแล้วนั้น อยู่บ้าง และกับยังหลงภาคภูมิในความเป็น "อุบัติเทพ" ขั้นสูงขึ้นมาของตนนี้ อยู่ในจิตบ้าง (มานะ) ตนได้ "วิสุทธิ" มาจากกามราคะ–ปฏิฆะ อันเป็น "สักกาย" หยาบ ๆ ต่ำ ๆ และเข้าใจการยึด "จิต" ยึด "ภูมิ" ในตนได้ชัด ไม่ว่าจะเป็น โลกามิส ๘ ใด ๆ โลกกาม ที่อาศัยทวาร ๕ ใด ๆ ก็ไม่ได้ยึด ไม่ได้ติดอยู่ในจิต มันเบาจนเหลือเพียง "โอปปาติกะโยนิ" อย่างเดียว ก็เรียกผู้นี้ว่า **"อนาคามีบุคคล" แท้เต็มรูป** เป็น **"วิสุทธิเทพ" ขั้นกลาง** หรือ ขั้นกระเถิบความสูงขึ้นมาเรื่อย ๆ จนขึ้นอยู่จุดสุดเกือบปลายสุดนี้อยู่แล้ว เท่านั้น

ผู้รู้ "จิต" แจ้งละเอียดถึง "เวทนาในเวทนา" ของตน ออกปานนี้นั้น ก็จะต้องกระทำ "อุเบกขา" ให้แก่ตนได้อย่างเก่ง และเบา ว่าง ง่ายอย่างสูงเยี่ยมแล้ว เป็นผู้พ้น "สมมุติ" มาได้อย่างสูงมากแล้ว เป็น "โลกุตตรบุคคล" ขั้น "โอปปาติกะสัตว์" หรือ "พรหมสัตว์" **เป็น "วิสุทธิเทพ" มาได้อย่างสูง**

คือ ได้ "ตาย" จาก *(เทพ แปลว่า ความตาย)* โลกต่ำ ๆ อย่างหมดจด *(สุทธิ)* ยิ่ง ๆ ๆ *(วิ)* ขึ้นมาเรื่อย ๆ เป็นการ "เกิด" *(อุบัติ)* จริง ! "ตาย" *(เทพ)* จริง !

70

มิใช่ "เกิดปลอม–ตายปลอม" (สมมุติเทพ) วนแล้วเวียนเล่าอยู่ จนไม่มี "สมุจ-เฉท" (ความเด็ดขาด) กันสักที อย่างนั้นไม่ ! แต่หลุดขาด พ้นโลกต่ำๆนั้น มาได้อย่างถ่องแท้ด้วยปัญญาอันยิ่ง (อธิปัญญา) เพราะเข้าใจแท้ ๆ ได้ว่า โลกที่เราได้ "ตาย" จากมานั้น ๆ ล้วนเป็น "อกุศลาธัมมา" คือ สภาวะที่ไม่น่าติด ไม่น่าเสพย์ เป็นเรื่องเป็นสิ่งเป็นสังคมที่เราควรหลุดพ้น พรากจากมาจริงๆแน่ ๆ พ้นสงสัย ไม่ข้องใจ ไม่ว่าในเหลี่ยมใด นัยะใด ๆ จริงๆ (พ้นวิจิกิจฉา) และรู้ว่าเรา "เกิด" ใหม่ในแดน "วิสุทธิ" แท้ เป็น "กุศลาธัมมา" จริงๆ (คือ เห็นแท้ในจิตว่า เมื่อเราเลิกเราหมด เราพรากมาได้นั้น เราสบายแท้ด้วย)

การรู้แจ้งแทงตลอดในธรรมดังนี้ เรียกว่า เป็นผู้มี "อภิธรรม" แท้ ๆ ถูกตรงเป็นปรมัตถ์ คือเข้าใจ **รูป-นาม** ของ *จิต–เจตสิก–รูป–นิพพาน*แท้ ๆ รู้ละเอียดตลอดแม้**อาการ–ลิงค์–นิมิต--อุเทศ** จริง ๆ

"จิต" ที่เป็น **"อุบัติเทพ"** แท้ คือ **"พรหม"** ตัวจริง แต่จิตที่ยังหลงกาม ยังมีสุขอยู่ด้วยรูป–รส–กลิ่น–เสียง–สัมผัส เรียกว่า ยังคือ **"สมมุติเทพ"** หรือ **เทวดาเสพย์กาม**

จงพยายามทำความเข้าใจคำว่า **"อุบัติเทพ"** **ที่เรียกว่า** **"พรหม"** กับ **"สมมุติเทพ"** **ที่เรียกว่า** **"เทวดาเสพย์กาม"** นี้ ให้ดี

จิตใดที่หมดสุข–สิ้นทุกข์ เพราะการหยุด เสพย์กาม การเลิกคลุกคลี ปรน-ปรุงกับสิ่งที่ตนติด ตนเคยหลงเสพย์มาได้ **"จิต"** **นั้นคือ** **"อุบัติเทพ"** จิตใดที่ยัง "สุข" แม้จะต่อให้เลิศลอยเพราะการปรนปรุงสังขาร สังวาส สังสัคคะอยู่เท่าใด ๆ **ก็เป็นสวรรค์ของ** **"สมมุติเทพ"** **อยู่แค่นั้น** ซึ่งยังมี "นรก" แฝงอยู่อย่างไม่มีพ้นไปได้จริง ๆ **จึงจะชื่อว่า "วิสุทธิเทพ" ไม่ได้เป็นอันขาด**

ดังนั้น แม้เพียงจิตใดบริสุทธิ์พ้นเด็ดขาดเนื่องมาจาก **"รู้แจ้งด้วยปัญญา"** **ชัด ๆ** ว่า "อบายมุข" เป็น "ความเลว" เป็น อกุศลาธัมม่า และ จิตที่เคยติด "อบายมุข" มีเชื้อความเสพย์คุ้น ก็ได้พิสูจน์แน่แล้วว่า **"ขาดสะเด็ด" ไม่มีเชื้อ ไม่มีใยเหลือ และไม่เวียนกลับอีกแน่ๆ** (พ้นถึงขั้น "เขม" = ดับไม่เหลือแม้ธุลีละอองของอุปาทานนั้น ๆ)

71

ผู้ "อุบัติ" จริง แค่เกิดใหม่ โดยตายสนิทจาก "โลกอบายมุข" แค่นี้ก็ยังได้ชื่อว่า "พรหม" แท้ๆ เป็น "วิสุทธิเทพ" ขั้นต้น ซึ่งบุคคลในโลกควรทำอย่างยิ่ง

เพราะฉะนั้น ผู้ใดเลื่อนภูมิมายึด "จิต" ยึดภูมิแห่ง "วิสุทธิเทพ" (พรหม) ขั้นยังเป็น "ยอดเทพ" หรือ ที่กำลังเรียกกันว่า "พรหม" นี้ได้ ก็ดีแล้วล่ะ พ้นจาก "สมมุติเทพ" มาได้เรื่อยๆ "วิสุทธิ" จากภูมิต่ำ ภูมิชั่วมาได้แค่ใดๆ มันก็จะ "ภาคภูมิ" และยึดเก่ง ยึดใหญ่ ยึดศักดิ์ฐานะนั้นอยู่จริงๆ ก็จะต้องมาทำปัญญาถอน "ทิฏฐิ" ถอน "มานะ" เช่นนี้กันต่อๆ ไปอีก ในภายหลัง

สภาพหมุนรอบเชิงซ้อน ของ "จิต" ของภูมิ มันก็จะซับซ้อนซ่อนเงื่อน เหลี่ยมเชิงลึกเร้นนัยะมากขึ้นๆ สุขุมละเอียดยิ่งขึ้นๆ จนหมด "รูปจิต" (รูปฌาน) เกลี้ยงจริง และสิ้น "อรูปจิต" (อรูปฌาน) ที่เป็นราคะใดๆ ในกาม ในโลก สูญสนิท ทั้งใน "รูปโลก" (รูปราคะ) ทั้ง "อรูปโลก" (อรูปราคะ) และแม้แต่ "มานะ" คือ การยึดจิต ยึดภูมิของตน ยังเป็นเศษแห่งอัตตา ก็เข้าใจได้ แทงตลอดแม้ "อุทธัจจะจิต" คือ ความเกิดของจิตธรรมดา ซึ่งบริสุทธิ์ หรือวิสุทธิ จาก "กุกกุจจะ" (ความกังวล) ใดๆ วิสุทธิจาก "ปริคคหะ" (ความหวงแหน) วิสุทธิจาก "มมะ" (ความเป็นตน) สิ้นเกลี้ยงจริงๆ ไม่มีแม้ "อโศกะ" ไม่มีแม้ "วิรชะ" คือ สิ้นธุลีแห่งความหมอง (อโศกะ) สิ้นธุลีแห่งความติดความเสพย์ความเริงเหลิงใดๆ (วิรชะ) จริงๆ สิ้นทั้งรู้แจ้งจนพ้น "วิจิกิจฉา" สุดท้ายลงเกลี้ยงด้วย ก็บรรลุเป็น "วิสุทธิเทพ" ขั้นสูงสุดเรียกว่า พระอรหันต์ บริบูรณ์กันเท่านั้นเอง เป็น "วิสุทธิเทพ" ที่ไม่มีแม้แต่ความเป็น "พรหม" ไม่ว่า "รูปพรหม" (รูปฌาน) หรือ "อรูปพรหม" (อรูปฌาน) ขนาดใดๆ

ดังนั้น ผู้มี "จิต" เป็น "พรหม" จริงๆ แล้ว ถ้า**ไม่เข้าใจในลักษณะ สภาวะ** ของ "พรหม" ก็จะ **หลงยึด หลงติด** ความเป็นพรหมอยู่ อย่างเก่งที่สุดทีเดียว จึงเป็น "ภวตัณหา" เป็น "รูปราคะ–อรูปราคะ" ชนิดยึด*จิตที่เก่งขึ้น ดีขึ้น* **ตลอดถึง ยึดจิตว่าง ติดจิตที่เลิกจากโลกียะ** และมันจะสร้างความใหญ่ ความแน่นหนา

72

ความโตได้อย่างเก่ง เป็น "ปรมาตมัน" ได้อยู่อีก เช่นกัน

"จิต" ที่พ้นกาม จิตที่ว่างเบาจากการปรุงหนัก ๆ เป็นจิตที่ได้ถอดถอนออกมาจาก ความหลงรสโลก ๆ แต่แล้วถ้าไม่รู้เท่าทันในจิตอย่าง **ละเอียด ลุขุมจริงๆ (คัมภีราวภาโส)** ก็จะมายึดเป็น "มานะ" มายึด "ทิฏฐิ" ยึดตัวตนของจิตยึดทั้งเพราะ "เสพย์รส" ยึดทั้งเพราะ "หลงว่าสูงว่าดี" ที่เป็น "รูปจิต–อรูปจิต" นี้ ได้อีก ที่อาจารย์หลากหลายพากันเรียกว่า **หลงติดรูปฌาน-อรูปฌาน**นั่นเอง จึงไม่พ้น "พรหม" ไม่พ้น "อัตตา" แท้ ๆ ไปได้ เป็น "**ทิฏฐิ**" **ต่าง ๆ** ถึง ๖๒ ประเภท ตามที่พระพุทธองค์ได้ทรงแจกแจงไว้นั่นเทียว

ที่จริงคำว่า "**พรหม**" นั้น มาจากรากศัพท์ที่ว่า "**พรหะ**" อันหมายความว่า ใหญ่ มาก ลึก สูง โต ฯลฯ ซึ่งโดย โลกียะ นั้น มันจะมีอำนาจ จะยั่วให้หลง ชวนให้ชอบได้อย่างเก่ง **ดังนั้น ถ้าไม่รู้เป็น "สัมมา-ทิฏฐิ" มาก่อน** ก็จะเป็น "อารมณ์หลง" ของจิต ที่ยังมี "อัตตา" ได้ง่ายที่สุด ผู้หวัง "นิพพาน" อย่าไปเผลอยึดเอาไว้ อย่าไปหลงสร้าง หลงก่ออารมณ์เช่นนี้ให้แก่ตนเป็นอันขาด สำหรับผู้ไม่มีมาก่อน ซึ่งเป็นเรื่อง "ความหลงเสพย์" หรือ "ความติดเสพย์" **ที่ไม่ใช่ "รส" ของความเสพย์ทาง ตา–หู–จมูก–ลิ้น–กาย หรือ ใจ อันเป็น "รส" เสพย์สัมผัส แล้วก็เกิด "รสชาติ" ตรง ๆ นั้นหรอก แต่เป็น "รส" ของเรื่องทาง ศักดิ์ ชั้น ฐานะ สรรเสริญแซ่ซ้อง ที่ยิ่ง ที่ใหญ่ ปั้นรูป ปั้นร่าง ขึ้นมามีเอง ปั้นภพ ปั้นภูมิขึ้นมาอีกสภาพหนึ่ง เนรมิตเป็นตัวเป็นตน เป็นวิมาน ลอยฟ้าลอยลมขึ้นมาเองอีกสภาพหนึ่ง** ล้วนเป็น "ตัณหา" คือ อยากได้–อยากมี–อยากเป็นซ้อนอยู่ใน "กามตัณหา" นั้น ๆ ด้วย อยากได้–อยากมี–อยากเป็น ตามสภาพของมันเองด้วย จึงแยกเรียกชื่อมันว่า "**ภวตัณหา**"

ซึ่งเมื่อผู้ใดรู้เท่าทันมันไม่ได้ มันก็เป็น "โลกียะ" แท้ ๆ สภาพหนึ่งที่ผู้นั้นจะต้องมี "ราคะ" กับมันอยู่จริง

73

ถ้ามีหยาบ มีแรง เกี่ยวเนื่องไปถึงวัตถุข้าวของ หรือ รูป–รส–กลิ่น–เสียง–สัมผัสภายนอก อยู่ ก็เรียกว่า เป็น "ภวตัณหา" ที่หยาบใหญ่ดำเนินไปร่วมรวมอยู่กับ "กามราคะ" แต่ถ้าเป็นเพียงอยู่ใน "ภพของจิต" ไม่ออกฤทธิ์มาวุ่นวายหนักหนาเอากับวัตถุข้าวของ หรือ รูป–รส–กลิ่น–เสียง–สัมผัสภายนอก แล้ว ทว่าเป็นเนื้อเป็นตัวกัน จริงจังกันอยู่ ก็แต่เฉพาะ "จิตในจิต" เท่านั้น ก็เรียกว่า "ภวราคะ" ส่วนจะเป็นขนาด "**รูปราคะ**" คือ ยังหลงเป็นรูปเป็นตัว เป็นเนื้อเป็นตนกัน จริงจังอยู่เท่าใดๆ มันก็มีจริงๆ เป็นอยู่จริงๆ ของผู้นั้นๆ เท่านั้นๆ จริงๆ หรือ จะลด จะจาง จะเหลือน้อย จะมีเพียงละเอียดบางเบากันไปหาขั้น "**อรูปราคะ**" ก็แล้วแต่ผู้นั้น ๆ ยังมี หรือ ยังเหลืออยู่จริง ๆ ของตน ๆ นั่นเอง

ถ้า**บัญญินทรีย์** หรือ "เนื้อบัญญา" ของผู้ใด เกิด "รู้" อย่างจับ "ราคะ" นั้น ๆ ได้ชัดมาก ก็มี "สิ่งที่ถูกรู้" นั้น แน่ชัด เป็นรูปเป็นร่างเป็นตัวเป็นตนให้ "รู้" ได้ดี จึงเรียกว่า "**รูปราคะ**" *(แต่มันไม่ใช่โฉมกาย หรือ สีสัน แบบ "รูป" ที่สัมผัสเอาด้วยทวารตา นั่นหรอกนะ ! ตัวมันแท้ ๆ คือ กิริยา คือ อาการ คือ อารมณ์)* และมันก็คือ "รูปที่ในจิต" หรือเรียกง่าย ๆ ว่า "รูปจิต" ของเรานั่นเอง และถ้ามันน้อยลง ราคะมันเบาบางลง จับตัวมันยากขึ้น รู้ตัวมันยากขึ้น มันไม่เป็น "สิ่งที่ถูกรู้" ได้ง่าย ก็เรียกมันว่า "**อรูปราคะ**" กันนี่ไงล่ะ และมันก็คือ "อรูปที่ในจิต" หรือเรียกง่าย ๆ ว่า "อรูปจิต" หรือ "สิ่งที่ตามรู้ไม่ได้ง่าย ๆ แล้ว ในความเป็นตัวเป็นตนอยู่ในจิต" ของเรา นี่เองแหละ

สภาพต่างๆ เหล่านี้ คือ สิ่งที่ล้วนมีอยู่จริง ผู้หลงเสพย์จริง–หลงติดจริง ผู้ไม่รู้จริงๆ ก็ยังเป็นผู้มี "ภวราคะ" จริงๆ หรือแม้จะมีความมาก มีความใหญ่ มีความสูง ฯลฯ นั้นๆ จริง แต่ยังหลง ยังเสพย์ ยังติด ก็นั่นแหละ คือ "พรหม" ตัวจริง คือ ผู้ยังมี "รูปโลก" มี "อรูปโลก" หรือ ยังเหลือ โลกียะ ส่วนนี้อยู่จริง แต่ถ้าเป็นผู้**ไม่มี**ความใหญ่ ความมาก ความสูง ฯลฯ นั้นๆ ในตนจริง ทว่า**มีแต่** "อยากได้–อยากมี" ความใหญ่–ความมาก–ความสูง ฯลฯ อยู่เร่าๆ นั่นก็คือ ผีเปรต–ผีนรกในเมือง "พรหม" แท้ ๆ นั่นเอง และ ถ้ายิ่งหลอก ยิ่งลวง ยิ่งพลาง คนอื่นเขาว่า

เราใหญ่ เรามีมาก เราสูง ฯลฯ ก็นั่นแหละคือ **สัตว์อบายในภูมิพรหม** หรือคือ "**พรหมเก๊**" ซึ่งมีอยู่หลากหลายเหลือเกินในหมู่ปุถุชน ทั้งผู้เป็น "อริยะ" บ้างแล้ว ก็ดี

สรุปเป็นภาษาพูดในยุคนี้ ชัด ๆ ก็ว่า "ภวราคะ" ก็คือ ความที่*อยากดัง อยากเก่ง อยากใหญ่ อยากมีอำนาจ อยากมีฤทธิ์ อยากมีมาก อยากสูงส่ง อยากลึกซึ้ง อยากยิ่งกว่าอยากเหนือกว่าเขา โดยประการทั้งปวง นั่นแหละ* เกิดอยู่ใน "จิต" ใน "วิญญาณ" ของผู้ยังไม่มี "วิสุทธิ" อะไรเลย

วิญญาณ คือ จิต ของคน (ปุถุชน) จึงมีทั้งความเป็น "พรหม" (เก๊) มีทั้งความเป็น เทวดาเสพย์กาม มีทั้งความเป็น สัตว์นรก อยู่ทั้ง 2 ภูมิ (กามภูมิ และ ภวภูมิ) เต็มตื้อเลยทีเดียว

"**พรหม**" ที่จะกล่าวได้ว่า หมด "โลกียะ" หรือ เรียกว่า มี "โลกามิส ๘" น้อยที่สุด คือ **พรหม**ที่ได้ชื่อว่า "**พระอนาคามี**" **ซึ่งเป็นพระอริยเจ้าใน พุทธศาสนา** เพราะ "พระอนาคามี" นั้น มี "ปัญญา" รู้สภาวะของ "โลกียะ" และอยู่เหนือ "โลกียะ" นั้นๆ ได้จริง รู้เหมาะ รู้ควร รู้เหตุ รู้ผล ทั้งเป็นผู้สามารถจะไม่กลับมาเกิดได้แล้วด้วยปัญญาอันยิ่ง และมีความสามารถ "ดับการเกิด" ได้แท้จริง พระอนาคามี ยังมีหลงความใหญ่อยู่ ยังมี "มานะสังโยชน์" เป็นกิเลสลอยหน้า อยู่บ้าง นอกนั้นก็เป็นกิเลสที่มีรูป–นาม ของภพของชาติอันละเอียดลึกซึ้งยิ่งอยู่เท่านั้น

ในบัญญัติคำว่า "**พรหม**" **ทั่วๆ ไป** จึงคือ "จิต" ที่มี "มานะ" เป็นรากฐาน มันยังเป็น "อัตตา" มันเป็นความหลงตัวหลงตนเพื่อศักดิ์ (ความสูง) เพื่อศรี (ความดี) แท้ ๆ ชัด ๆ มันไม่ใช่เพื่อเสพย์รสกาม หรือ รสโลกียะ ในทวาร ๕ จริง ๆ มันหลงยศชั้นสรรเสริญ และ สุข (ชนิดของพรหม) มันเสพย์แต่อารมณ์อันพึงเป็นไปเพื่อความโก้ ความหรู ความโอ่อ่า ความใหญ่ ความโต ความเหนือผู้อื่น ยกตัวยกตน ถือตัวถือตน ความถือสัจจะ ความยึดสัจจะ ความยกสัจจะ เมื่อ "สัจจะ" นั้น ๆ มันมีอยู่ที่ผู้นั้น มันจึงกลายเป็น "ยกตัวยกตน" ของผู้นั้นเองไปด้วย นี่ก็เป็นเรื่องจริง

เป็นเรื่องต้องเป็น และหลงไปจนกระทั่งขั้นบริสุทธิ์สูงสุด ความดีสูงสุด (สุทธาวาส) ก็คือ หลงเสพย์ติด **เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา**

"**จิต–เจตสิก**" หรือ **วิญญาณ** ของใคร ที่เป็นเช่นที่กำลังกล่าวถึง นี้แหละ คือ ผู้กำลังสร้างความเป็น "พรหม" ให้แก่ **อัตตา** ของตน ตามขั้น ตามระดับที่กล่าวถึง นั้นๆ จงรู้ให้ดี จงเข้าใจให้ชัด จงอ่านอารมณ์ (นาม) พิจารณาวัตถุ(รูป) เห็นแจ้งมนสิการ (*วิญญาณ หรือ จิต หรือ บทบาทของ นาม–รูป ที่สังขารกันออกมา*) ของพรหมให้ออก **แม้ว่าคนผู้นั้นจะยังมี "กาม" กิเลสอยู่เต็มจิต ก็ยังอาจสร้างความเป็น "มานะ" หรือ ความเป็นพรหม เช่นที่ว่านี้ ให้แก่ตนได้** จึงอย่าเอา อย่าหลงก่อใส่ตนเป็นอันขาด สำหรับผู้หวังนิพพานทั้งหลายทั้งปวงขอให้ระวังความรู้สึกนึกคิด ระวัง ! "จิต" ที่จะไปหลงสร้างอารมณ์อย่างนี้ ให้แก่ตนให้ดีๆ

จงคำนึง จงสนใจ ความเป็น "พรหม" ในแง่อย่างนี้ อย่าไปหลง "พระพรหม" ที่ลอยอยู่ในห้วงหาวไม่รู้หนไหนกันเลย ! เห็นความเป็นอย่างนี้ในตน ให้ได้ แล้วเลิก ละ วางเสีย อย่าเป็น อย่ายึดเอาไว้ "จิต" อย่างนี้ยังเป็น "วิญญาณ" ที่ยังไม่ถึง "นิพพาน" **ผู้ใดยึดจริง ก็เป็นจริง ผู้ใดล้างจริง ละจริง ก็หมดจริงๆ** *ผู้ยังไม่หมด* **"อัตตา"** *จนแจ้ง* **"อนัตตา"** *แล้วตายหมดลมหายใจลงไป ก็เหลือ* **วิญญาณ** *เป็น "พรหม"* จริงๆ ถ้าผู้นั้นประกอบกรรมล้างกิเลสต่ำอื่นๆของตน ได้หมด จนกระทั่งตนมี "ภูมิจิต" อยู่ในขั้น **พรหม** อย่างแท้จริง (เช่น ล้างสักกายะ กาม-ราคะ ปฏิฆะ เป็นต้น) แล้วก็ต้องเรียนรู้ "อัตตา" ที่ยังเป็น "พรหม" ของตนให้เห็นจริง จับตัวได้ และล้างตัว ดับตนให้ได้ เป็น "สมุจเฉท" (สม+**อุจเฉท**) ซึ่ง **เป็น "อุจเฉท" ชนิดแท้** อันมีจริง เห็นจริง สัมผัสจริง พบ "สุญญตา" สัมผัส "สุญญภาพ" อันมี **ภาววิสัย** จริงๆ ในปัจจุบันนี้ จึงจะคือ "**อุจเฉท**" **แท้ๆ (เพราะพบความ "ตายสูญสนิท" ตั้งแต่ยังไม่ทันหมดลมหายใจ) การ "ตายสูญ" จึงมีได้ด้วยประการฉะนี้ จริงๆ** แต่ถ้าล้าง "อัตตา" ไม่หมดจริง บางคนนั้น แม้แต่ "กามตัณหา" ของตน ก็ยังหนาเปรอะ

แล้วยังพร่ำพูดว่า *ตนว่างแล้ว–ตนสูญแล้ว ตายไปแล้วมันก็สูญ ก็ไม่มีอะไร* ก็นั่นแหละคือ "**อุจเฉททิฏฐิ**" **ตัวแท้ตัวจริงเต็มตัว** ถึงขนาด "กามตัณหา" หมดแล้ว เรายังจะต้องมาล้าง "ภวตัณหา" ดังที่กำลังกล่าวถึงกันอยู่นี้กันอีกนักกว่านัก

นี้คือ ความสลับซับซ้อน ที่เป็นที่มีสภาพละเอียดเป็นแง่จริงเชิงจริงของ**จิต** ของ**วิญญาณ** มันคือ ความ**เป็น**จริงๆ **มี**จริงๆ ของ "สักกายะ" ของ "อัตตา" หรือแท้ๆ ก็คือ ความ**เป็น**จริง ความ**มี**จริงของ "กามราคะ" ของ "รูปราคะ–อรูปราคะ" ต่างๆ นั่นเองที่มันมีภาวะของมันจริงๆ จะว่า "วิญญาณพรหม" ที่หลงยึดเกาะ หลังจากตายหมดลมหายใจไปแล้วนั้น ไม่มี ก็ไม่ได้

หรือ ยิ่งผู้ยังมีแม้แต่ "กามราคะ" ออกหนาเปรอะอยู่ แล้วจะเข้าใจว่า ตายหมดลมหายใจแล้วก็สูญ ไม่มีอะไรเหลือ ก็ยิ่งคือ ความหยาบใหญ่ คือ ความไม่รู้จัก "จิต–เจตสิก" (วิญญาณ)แท้ ไม่รู้จัก "**ความเป็น-ความมี**" แท้ๆ และไม่รู้จัก "**ความตาย-ความดับสูญสิ้นสนิท**" แท้ แม้แต่ "ความดับสูญสิ้นสนิท" แห่ง **กามราคะ** เขาก็ทำไม่ได้ เป็นไม่ได้ พิสูจน์ไม่ได้ ดังนั้น ยิ่งภาวะขั้น "**รูปราคะ–อรูปราคะ**" อันละเอียดสุขุมประณีต ที่ยังเป็น "**ความเป็น**" เป็น "**ความมี**" **แท้ๆจริงๆ** อยู่จริงขึ้นไปอีกนั้น เขาจะรู้จัก "ความดับสูญสิ้นสนิท" หรือ "ความตายสูญ" กันได้อย่างไร ? !

"ความไม่รู้" (อวิชชา) ของ "ผู้ไม่รู้" จริงๆ จึง "มี" จริงๆได้ ด้วยประการฉะนี้ จริงๆ

ผู้จับ "ต้นเค้า–เหง้าแท้" (มูล) หรือ จับ "ราก" (ราค) จริงๆ อันคือ "กามราค" แล้ว ก็ถอนราก ทำลายต้นเค้า ฆ่าเหง้า ให้สูญสิ้นสนิท ได้ หรือ**รู้แท้**จับ "รูปราค" และ "อรูปราค" อันเป็นกิเลส ดั่งที่เรากำลังอธิบายมาถึงนี้ ได้จริงๆ แล้ว แม้ผู้นั้นจะอนุโลมอยู่กับโลกเขา ด้วยความเป็น "พรหม" บ้าง แต่ถ้าผู้นั้นไม่**มี**จิต กล่าวคือ ไม่**สั่งสมสร้าง**วิญญาณของตนให้เป็นผู้มีอารมณ์

77

กิเลสอย่างที่กำลังอธิบายมาถึงนี้(โดยเฉพาะมานะกิเลส)ใส่ตนจริง ๆ ผู้นั้นก็ไม่ต้องไปเกิด หรือ ไม่ต้องไปตกอยู่ สิงสู่อยู่ในภูมินี้เลยจริง ๆ เช่นกัน เนื่องจาก "รู้" เท่าทันความเป็น "กิเลส" นั้น ๆ ไม่เสพย์ความเป็นพรหม ไม่ติดความเป็นพรหม ไม่สั่งสมกิเลสที่ทำให้เป็น "พรหม" ผู้หวังความหลุดพ้นที่แท้ก็อย่าอยากเป็นเลย "พรหม" ขอให้ตรงลัดเข้าหา "นิพพาน" แท้ ๆ ให้ได้เถิด

ผู้ไม่รู้(อวิชชา)จัก **พรหม**แท้ๆจริงๆ (ในตนของตน) ก็จะมี**ความเป็นพรหม**อยู่นั่นเอง โดยเฉพาะ ผู้ที่มี "ทิฏฐิ" (ความเห็น)อยู่ในแบบ "อุจเฉทะ" คือ เชื่อว่า ตายแล้วขาดสูญ ไม่มีอะไรสืบต่อ นั่นแหละ **ตัวดี** จะมีความหลงตนว่า ตนรู้ ตนใหญ่ ตนเก่ง หลง "ปัญญา" แห่งตน อยู่นั่นเอง (และนั่นแหละคือ "ความเป็นพรหม") เพราะเขาไม่รู้ความสุขุมลึกซึ้งนัยะนี้ และคนประเภทนี้ คือ คนที่**มีความฉลาด**

ผู้ "รู้แจ้ง" จริงเท่านั้น ที่ไม่ติด ไม่เสพย์ (รู้ว่า "มี" และแจ้งชัดด้วยว่า คืออย่างไร ?) ส่วนผู้ "ไม่รู้" นั่นแหละ ที่ "ยึด" อยู่อย่างหลงตน หรือ ติดสภาวะนั้น เพราะ "ตนไม่รู้จัก" สภาวะนั้น คือ ไม่รู้ตัวเอง ผู้รู้แท้นั้น ไม่ยึดมั่น ไม่ติด (แต่รู้ว่า "มี" ที่**ไม่มี**นั้น ตนเอง "ดับเอง" ถูกสภาวะ ถูกตัวถูกตน จึง "ไม่มี" ได้) ส่วนผู้ยึดมั่นอยู่ หรือ ติดอยู่นั้น ไม่รู้หรอกว่า "มี" เขาจึงไม่มีทางจะทำให้ "ไม่มี" ในตน เพราะหลงผิด หรือ เชื่อแน่ๆว่า สภาวะที่เรียกว่า "พรหม" นั้นไม่มี

ผู้ที่ยังไม่รู้แจ้งชัดจริง ในสภาวะแท้ ๆ ของ "อุจเฉทภาวะ" จนเป็น "สมุจเฉท" (สม+**อุจเฉท** คือ สัมผัสสภาวะ "อุจเฉท" นั้นต่อเนื่องกันอยู่จริง ไม่ขาดการ "ต่อเนื่อง" ไม่มีสภาวะแห่ง "กิเลส" นั้น ๆ มาแทรกขึ้น มาเกิดแซมปนขึ้นอีก) จึงจะไม่มีโอกาสรู้แจ้ง**การตายแล้วไม่เกิด** หรือ **การขาดสูญ** ได้เลย

ผู้ไม่สัมผัส "อรหัตตผลจิต" แท้ *(คือ ตัวสมุจเฉทในกิเลสนั้น ๆ)* ไม่มีสิทธิ์พูด คำว่า "ตายแล้วสูญ"

ผู้ยังไม่ใช่พระอรหันต์จริง กล่าวคำว่า "ตายแล้วสูญ" โดยเฉพาะ ตนก็มีความเชื่อมั่นอยู่ว่า ถ้าตน "ตายลง" จริง ๆ ก็จะไม่มีอะไรไปเกิด หรือ ไม่เหลือเชื้ออะไรอีกเลย จริง ๆ ผู้นั้นคือ ผู้ "สิ้นหวังแท้" ในความจะบรรลุ "นิพพาน"

ขั้นสูงสุด หรือ ปิดทางแห่งความเป็น "พระอรหันต์" อย่างสนิท

ผู้เป็น พระอรหันต์ บริสุทธิ์บริบูรณ์แท้ ๆ เท่านั้น คือ ผู้มีสิทธิ์กล่าวคำว่า "ตายแล้วสูญ" เพราะท่านตายแล้วสูญจริง ๆ

หรือ ผู้มี "อรหัตตผลจิต" แท้ ๆ บ้างแล้ว เท่านั้น จะรู้แจ้งในการ "ตายสูญ" ก็มีจริง การ "ตายแล้วเกิดอีก" ก็มีจริง

และ จะไม่พาผู้คน "ตกหุบ–ตกเหว" หรือ หลงผิดทาง

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า ที่เล่ากัน ได้ยินได้ฟังกันมา ไม่ว่าจะเป็นผู้ "อุจเฉทิฏฐิ" คือ เชื่อแน่ว่า คนตายเน่าเข้าโลงแล้ว ก็เป็นสูญ ก็ดี หรือ แม้ผู้เป็น "สัสสตทิฏฐิ" คือ เชื่อแน่ว่า คนตายเน่าเข้าโลงแล้ว ก็ยังมีต่อ และต่อไปอีก ไม่มีความจบ ไม่สำเร็จใน "ความสูญ" แท้ แถมอวดดีเป็นผู้มีตาทิพย์ ตาทอง ไปเห็นเทวดา ไปรู้จัก "พรหม" ขั้นรูปพรหม–อรูปพรหมต่างๆ มา ก็ดี ก็คือ "จิตหลง" หรือ "วิญญาณ" ของผู้มีความหลงที่ยังติดยังผูกอยู่ทั้งสิ้น ตามความหลงที่มีกิเลสหยาบ หรือ กิเลสบาง ตามความเป็นจริงของจิตวิญญาณแห่งผู้นั้นๆ ไม่ใช่จะไม่จริง

จึงไม่ใช่ของแปลก ที่ "พรหม" **มีเมีย** ก็ยังได้ (เรียกกันว่า "ศักติ") ตลกดีไหม ? "พรหม" ยังหลงโลภมากแม้ใน **วัตถุ เครื่องโอ่อ่า อลังการอะไรต่าง ๆ** ก็ได้ ที่สุดแม้ "พรหม" ยังหลงโลภมากใน **อาหารหยาบเป็นผลไม้ ขนม นม เนย ตลอดจนบางทีถึงกลับไปถึง น้ำโสม น้ำเหล้า หรืออะไรที่พิลึกยิ่งกว่านี้ต่างๆ** ก็ยังมี และทุกวันนี้ "พรหม" ร่ำรวย สมบัติ**วัตถุ** อันสามารถหยิบยื่นแจกจ่ายให้แก่มนุษย์ในกามภพนี้ก็ได้ด้วย **พรหมโลก กับ กามโลก** มันใกล้กันจนเป็นเนื้อเดียวกันแล้ว มันเป็นชนิดเดียวกันแล้ว รู้ได้ไหม ? เห็นได้ไหม ? นี่คือ "โมหะ" แท้

เพราะการเกิดจาก "**มโนมยอัตตา**" คือ "อัตตา" ที่สำเร็จด้วยจิต ที่ปั้นเสก สรรสร้าง (ล้วนคือ หลอก ๆ ล่อ ๆ ลวง ๆ กัน) ขึ้นมาทั้งนั้น ไม่ใช่ของแปลก และไม่ใช่จะไม่จริง ก็จริงแน่สำหรับคนผู้ตั้งใจสร้าง ตั้งใจก่อ "สภาวะ" นั้น ๆ (เพราะ "กิเลส" เป็นเหตุ) หรือ ตั้งใจ "สมมุติ" สภาวะนั้น ๆ ให้พอกเพิ่ม ตกแต่ง ดัดแปลง ปรับปรุงแก้ไขขึ้น ซึ่งล้วนแล้วแต่ปั้นจาก **สิ่งที่ไม่มี** เพิ่มสิ่งสมมุติ

79

พอกเข้าไปในของบริสุทธิ์นั้น ๆ จนกระทั่งเป็น "**อรูปมยอัตตา**" คือ เป็น "ตัว-ตน" ที่สำเร็จขึ้นมาอย่างไม่มีรูปเสียก่อน แล้วก็ค่อย ๆ เป็น "รูป" ชัด ในโอกาสต่อไปนั่นเอง นี่คือ "**มโนมยอัตตา**" ที่สุดก็เป็น "**โอฬาริกอัตตา**" คือ เป็น **รูปหยาบ**

พรหม เดี๋ยวนี้ จึงเป็น **พรหม** แต่ชื่อกันเท่านั้น ส่วน "รูปร่าง–คุณภาพ" หรือ **สภาวะ** ที่แท้จริงนั้น ถูกเปลี่ยนโฉมเป็นอื่นไปหมดแล้ว จึงได้ชื่อว่า **พรหมเก๊** คือ เป็น **รูปหยาบ** ก็มีกันออกเกลื่อน ทำให้การเรียนรู้สภาวะ "**จิต–เจตสิก–รูป–นิพพาน**" ยากเย็นยิ่งขึ้นไปอีก เพราะสภาวะ "พรหม" มันไม่ใช่สภาวะวัตถุ ไม่ใช่สภาวะมีคู่ผัวตัวเมีย ไม่ใช่สภาวะมีรูป–รส–กลิ่น–เสียง–สัมผัสกับของหยาบแล้ว

เรียกการกระทำในลักษณะนี้ว่า **ทำลาย** ล้างผลาญ **ทำความเสื่อมให้แก่ความบริสุทธิ์เดิม หรือ ความจริงแท้เดิมเขานั่นเอง** เช่นเดียวกันกับ "พุทธ-ศาสนา" เก่าก่อนโน้น มี "สภาวะ" ที่บริสุทธิ์ถูกต้อง ตรงแท้ มีคุณภาพอย่างสดใสผุดผ่อง มีฤทธิ์ช่วยคนพ้นทุกข์ด้วยเนื้อหาสาระตรงเป้า เป็นไปใน "อริยสัจ" อย่างตรง แต่เดี๋ยวนี้นั้น มันถูกนักบิน นักเสก นักสร้าง เพิ่มพอก ตกแต่ง ดัดแปลง ปรับปรุงแก้ไขขึ้นเรื่อย ๆ *จน "พุทธศาสนา" ตกอยู่ในสภาวะดังจะเห็นรูปร่างได้ในปัจจุบัน* **ส่วนใหญ่ก็เป็น "รูป" อีกรูปหนึ่ง ที่ไม่ใช่เครื่องจูง เครื่องนำอันที่จะช่วยคนให้รู้แจ้งแทง "อริยสัจ" ได้เลย** นี่คือ สถานภาพ หรือ "ความเป็นความมีอยู่แท้" ในพิภพโลกขณะนี้ ที่จะต้องยอมรับตามความเป็นจริงนี้ *คนมี "ปัญญา" แท้จริง ย่อมไม่เลี่ยงหนี "ความแท้จริง" !*

สรุปความ จะเป็น "จิต" อย่างไหน ? สูง–ต่ำ–ละเอียด–หยาบ อย่างไร ก็ตาม ก็จงเรียนรู้ให้ได้ที่ตนเองนี่เอง

ข้อควรทำ อย่าไปหลง "อภิธรรม" แต่ต้องสร้าง "อภิธรรม" ให้แก่ตน

"พุทธศาสนา" ที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าอุตส่าห์ บรรจงสร้างด้วยพระสัพพัญ-ญุตญาณและวิริยอุตสาหะ จึง*เหลือเชื้อลดถอยมาเป็นเพียง "ลัทธิ" ที่มีคุณภาพอย่างสูงก็แค่ :–*

80

๑. พาไปสู่ความเป็น "เทวดา" (เก๊) อย่างเก่งก็ ๖ ภูมิ อันยังเสพย์กามอยู่นั่นเอง ดังที่ได้กล่าวถึงมาแล้ว คือ เป็น "สมมุติ" อยู่อย่างเดิม ไม่ได้เป็น "ปรมัตถ์" อะไรเลย

ถ้าจะเป็น "เทวดา" (สมมุติเทพ) หรือ มีสุข ก็ด้วยการมี ลาภ–ยศ–สรรเสริญ มีรูป–รส–กลิ่น–เสียง–สัมผัส เสพย์สมใจ แล้วก็วนไปเป็น "เปรต" เป็น "เดรัจฉาน" อยู่อย่างเดิม ซึ่งเรื่อง "ภพ" เรื่อง "สังสารวัฏฏ์" เรื่องติดใน "**อัตตา**" จนกลายเป็น **รูปหยาบ** เป็นตัวตนอย่างนี้ๆนั้น **มันมีมาเก่าแก่สอนกันมาก่อนพุทธศาสนาเป็นไหนๆ** แต่แม้กระนั้น สิ่งนี้ เรื่องนี้ "พุทธศาสนา" เอง ก็รู้ ก็แจ้งได้ ดังกล่าวแล้ว ทว่าเราก็จะไม่ติด ไม่เป็น ไม่เอา ไม่ยึดมั่น เพราะ "พุทธ" นั้น สอนให้เราเป็นผู้รู้แจ้ง เป็นผู้แทงตลอดใน "สมมุติ" ทั้งหลายนี้ให้จริง และรู้ชัดถึงการยังเป็นเทวดาอยู่นั้น มันเนื่องมาจากอะไรเป็น "เชื้อ" แล้วก็ดับ "เชื้อ" นั้นๆ ในตัวของเราให้ได้โดยจริงด้วย

เราไม่ปฏิเสธเลยว่า **เทวดานั้นมีในโลก** เรา**รู้เทวดา**ชัดเจนแจ่มแจ้ง เห็น "เทวดา" ชัดลึกถึง**หัวใจเทวดา**ทุกชั้นทุกระดับด้วยซ้ำไป และเห็น "เทวดา" ที่ยังมีอยู่เต็มโลก โดยเฉพาะที่ยังสิงอยู่ในตัวตนคนเป็นๆทั้งหลายทั้งปวง ด้วยอำนาจแห่ง "**โสตทิพย์**" (ญาณทิพย์ *ที่หยั่งรู้ได้ ก็ด้วยความรู้ ซึ่งรู้แจ้ง "รูป" และ "นาม" อย่างแท้ๆจริงๆ*) ด้วยอำนาจแห่ง "**เจโตปริยญาณ**" *ที่แท้จริง อันมีญาณ มีปัญญาเข้าใจ "รูป" แทงทะลุ "นาม" ของเทวดาอย่างถูกต้อง มิใช่เห็นได้แต่รูปร่างเทวดาที่ลอยพ่องอยู่ในอากาศ เหมือนความฝันความยึดหลงของลัทธิอื่นไม่* (ตาทิพย์) อย่างชัดจริง ส่วนเราเองนั้น ไม่เอา ไม่ยึด ไม่เป็น "เทวดา" เราจะฆ่าความเป็น "เทวดา" ทั้งหลาย ที่ยังสิงอยู่ในจิตวิญญาณของเราให้ถูกตัวแท้ๆ และให้ตายลงหมดสิ้นจริงๆ จึงจะเป็นเครื่องพิสูจน์ได้ชัดว่า เราเห็น "เทวดา" รู้จักเทวดาจริง เพราะฆ่าเทวดาได้ เชื้อ "วิญญาณ" ของเรา จะไม่หลงไปก่อตัวเกิดเป็นเทวดา มัวเมาใน "กาม" อยู่ในขั้นไหนๆ อีกเป็นอันขาด

นี่คือหลักการของ "พุทธศาสนา" แท้ๆ ดั้งเดิมแห่งพระสมณโคดม ส่วน

81

ใครจะยังเหลือเชื้อแห่งวิญญาณเนื่องจากดับ หรือ ฆ่าลงไม่ตายสนิทได้จริงอยู่ จนตกไปเกิดเป็นเทวดาอยู่ในภพใดภูมิไหนนั้น ย่อมเป็นเรื่องของกรรม เป็นไปตามสัจธรรม **แต่ที่สุดแล้ว เราจะต้องฆ่ากิเลสกาม ต้องประหารความเป็นเทวดาทั้ง ๖ ภูมิในเรา ให้ได้มากที่สุดเสมอ จนสิ้นเกลี้ยง**

๒. พาให้หลงในความเป็น "พรหม" ๒๐ ชั้น คือ **รูปพรหมโลก ๑๖ ชั้น** อันมี พรหมปาริสัชชา พรหมปุโรหิตา มหาพรหม ปริตตาภา อัปปมาณาภา อาภัสสรา ปริตตสุภา อัปปมาณสุภา สุภกิณหา เวหัปผลา อสัญญี อวิหา อตัปปา สุทัสสา สุทัสสี อกนิฏฐา และ **อรูปพรหมโลก ๔ ชั้น** มี อากาสานัญจายตนะ วิญญาณัญจายตนะ อากิญจัญญายตนะ เนวสัญญานาสัญญายตนะ ซึ่งแม้จะเป็นความรู้อันละเอียดลออในเรื่องเหล่านี้ (*เรื่องราวอันแยกแยะละเอียดลออ ของเรื่องเทวดา เรื่องพรหม ที่ผู้รู้เดิมซึ่งไม่ใช่พระพุทธเจ้าทรงสอน*) อย่างนี้ หรือ จะจัดแบ่งให้ลึกซึ้งละเอียดยิ่งกว่านี้ "พุทธศาสนา" เราก็รู้ ก็แจ้งได้ถ้วนสิ้น ทุกสภาพอีกเช่นกัน (*หลังจากบรรลุ "อาสวักขยญาณ" แล้ว ถ้าใครอยากรู้อยากแจ้งอะไร ก็จะแจ้งได้ด้วยญาณแห่ง "อรหัตตคุณ"*) แม้รู้เราก็จะ ไม่ติด ไม่ยึด ไม่เป็น ไม่เอาอีกอยู่นั่นเอง นัยเดียวกันกับความเป็น "เทวดา"

เราไม่ได้ปฏิเสธเลยว่า *เป็นเทวดาดีกว่าเป็นสัตว์นรก สัตว์อบายภูมิ* เราก็รับรองด้วยว่า มันดีกว่าแน่ ๆ และเราก็ไม่ปฏิเสธว่า *เป็นพรหมที่บริสุทธิ์จากกามก็ยิ่งดีกว่าเป็นเทวดาที่ยังหลงกามอยู่ ๖ ชั้นนั้นขึ้นไปอีก* แต่เราจะไม่ไปหลงเป็น "เทวดา" หรือ ไม่ไปเสียเวลาสั่งสมสร้างสมยึดมั่นให้ตนไปเกิดไปเป็น "เทวดา" หรือ ไปเป็น "พรหม" ทุก ๆ ชั้นให้ได้จนครบเทวดา ๖ ชั้น พรหม ๒๐ ชั้นเป็นอันขาด แต่เราก็จะรู้แท้ จะสัมผัสความเป็น "เทวดา" ความเป็น "พรหม" ทุกชั้นได้ ตามที่จำเป็น-จำมี หว่าเราจะไม่สิงสู่อยู่ยึดมั่นเป็นอันขาด **เราจะเดินลัดตัดตรงไป "นิพพาน" แต่จุดเดียวจริง ๆ ให้เร็วที่สุด ให้ยิ่งยอดที่สุด** แม้เราจะมี "ชีวิต" อยู่ในโลก ต้องมี เมตตาจิต กรุณาจิต มุทิตาจิต อุเบกขาจิต เราก็จะปรุงแต่งเพื่อประโยชน์โลก และแล้วเราก็จะ "วางจิต" ไม่ยึดมั่นแม้ใน "พรหมจิต" ทั้ง ๔ นั้น ๆ ไว้ จะทำใจให้

ไม่หลงติดยินดี ผูกเกาะเป็นอันขาด กายกรรม วจีกรรม มโนกรรมของเราทั้งหมด พร้อมที่จะมีอารมณ์พรหมอันประเสริฐและอยู่ปน ๆ กับมนุษย์ในโลก แต่แล้ว "จิต" เรา ก็จะไม่ติดความเป็น "พรหม" นั้น ๆ เลย จะวาง จะเห็นแจ้งใน "ความไม่เสพย์–ความไม่ติด" ของตนอยู่จริง ๆ จะว่าง จะปล่อยอยู่ ๆ เสมอให้จิตเป็น "นิพพาน" เป็นเพียงผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานสดใสอยู่ (พุทธ) โดยแท้ ๆ ทุกที่ไปให้ได้ คือ สักแต่ว่า "รู้ดี–รู้ชั่ว" ไม่ติดดี ไม่ติดชั่ว และถ้าจะร่วมสร้าง "สมมุติ" ใดขึ้นมาในโลก ก็จะร่วมสร้างแต่ "สมมุติ" ที่ดีอย่างบริสุทธิ์ใจจริงๆ (ปุญญาภิสังขาร–ยัง "กุศล" ให้ถึงพร้อม) ไม่มีเศษของ โลภะ–โทสะ–โมหะ แท้ ๆ และแม้จะร่วมปรุงอยู่ สร้างอยู่ในขณะใดก็ตาม ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานสดใส (พุทธ) นั้น ก็จะปล่อยอยู่ วางอยู่ ทุกขณะ ๆ ด้วยไม่เผลอเสพย์ ไม่เผลอสั่งสม เป็นผู้รู้แท้ รู้ทันจริง ๆ

หรือ แม้เราจะได้**หลงสั่งสม หลงยึด**เทวดามาแล้วกี่ชาติ **หลงยึด**พรหมมาแล้วกี่ชั้นกี่ภูมิ ก็ตาม เราจะละ จะวาง จะทิ้งหมด ทิ้งความเป็น "เทวดา" เก่า ๆ ที่เราได้หลงไปเกิดไปเป็นมา ทิ้งความเป็น "พรหม" เก่า ๆ ที่เราได้ไปหลงเกิดหลงเป็นมานั้น ๆ ไม่ว่าจะถึงขั้นไหนภูมิใด จนมันเป็นเครื่องส่งเสริมทอดส่งมาให้เรา**หลงยินดีใน "กาม" (เทวดา) หลงยินดีใน "ความใหญ่" (พรหมชั้นต่ำ) แม้หลงติดใน "ความสงบนิ่ง" (พรหมชั้นสูง) เอามากมาย ไม่รู้จักปล่อยสักที แม้ในทุกวันนี้** เราก็จะต้องรู้ทันจิตของเรา แล้วก็ล้าง ก็ละ ปล่อย ทิ้งหมด จะไม่ยึดมั่นถือมั่น จะไม่ปล่อยให้ตกตะกอนเป็น "ตน" ขึ้นอีกเป็นอันขาด เพราะไม่จำเป็นเลยที่เราจะไปจดจ่อไว้ หรือ ไปเที่ยวได้ก่อได้เกิดอยู่ยึดอยู่ในภพในภูมิเหล่านั้น อย่างที่*บางคนหลงเข้าใจผิดอยู่ว่า* **จะต้องไต่เดี๊ยะ ทำตนให้เป็นเทวดาให้ครบทุกชั้น ให้ได้ก่อน และไปเป็นพรหม ให้ได้หมดทุกภูมิก่อน แล้วจึงจะบรรลุอรหันต์ หรือ ได้นิพพาน** *ถ้าใครหลงอย่างนี้อยู่ละก้อ* **เศร้า !** นั่นเป็นความเห็นที่ผิด **เป็นการสร้าง "ภวตัณหา"** จึงควรเลิกคิดเช่นนั้น **เชื่อเช่นนั้นเสีย** เราตัดภพเทวดา (เก๊) ตัดภูมิพระพรหม (เสื่อม ๆ ต่ำ ๆ) ทิ้งได้โดยไม่ต้องไปสั่งสม ไปยึดภพสร้างภูมิให้ตน ได้ทันที ที่ตั้งใจจะไปนิพพาน จะตัดเข้านิพพานเลยโดยตรงได้จริง ๆ

83

เพียงเรามี "พรหมจริยา" (ประพฤติธรรมอันประเสริฐ) เป็นกรรมฐานเท่านั้น ก็เพียงพอ

ดังเช่น พระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านก็เคยตรัสเล่าว่า พระองค์ไม่เคยหลงพลัดไป "เกิด" ในแดนพรหมสุทธาวาส ๕ ชั้นเลย นอกนั้นพระองค์เคยไปเกิดมาแล้วทั้งสิ้น (ทรงเล่าไว้ใน พระสุตตัน. ทีฆ. มหา. "มหาปทานสูตร" ข้อ ๕๕) แต่แล้วพระองค์ก็ทรงรู้แจ้งชัดเจน ด้วยพระสัพพัญญุตญาณว่า "สุทธาวาส" คืออะไร ? เป็นอย่างไร ? แค่ไหน ? มันไม่ใช่ของแปลกอะไร **และมันก็เป็นเรื่องจริงแท้ ที่เราจะรู้ จะพิสูจน์ได้ด้วยตน ณ บัดเดี๋ยวนี้ ชาตินี้ด้วย(สันทิฏฐิโก) ไม่ใช่ไปรู้เอาเมื่อตายเน่าจริง ๆ** เพราะเมื่อรู้แจ้งแทงตลอดแล้ว พ้น "อาสวักขยญาณ" ได้แล้ว เราก็อาจสามารถจะ "อวจร" หรือ ไปเที่ยวได้โดย "นิมิตญาณ" (รู้ได้โดย "รูป") แท้จริง แต่เราไม่ไป "เกิด" ไม่ไปจุติ–ปฏิสนธิ ในภูมินั้น ๆ ก็แล้วกัน หรือ จะใช้เพียงอำนาจ "ญาณ" ตรวจตราอ่านรู้ในภูมิให้แจ้งรอบ เป็น "ปณิหิตญาณ" (รู้ได้โดย "นาม") เท่านั้น ก็อาจได้ สำหรับผู้สามารถเป็นไปได้นั้น ๆ ตามอำนาจแห่งความเก่งของแต่ละองค์แต่ละท่าน หรือ จะใช้อำนาจ "ญาณ" ทั้งรูปทั้งนามเป็น "สัพพัญญุตญาณ" เช่น พระพุทธองค์นี้เลย ก็ย่อมได้โดยแท้จริง **เรียกว่า เป็นผลของปัญญาธิคุณ และ บริสุทธิคุณ เป็นคุณวิเศษ ที่เรียกว่า "อรหัตตคุณ" ของแต่ละท่านแต่ละองค์โดยแท้ ๆ จริง ๆ** ดังนั้น ผู้มี "ญาณ" อันเพียงพอจึงสามารถ "รู้" ได้ โดยนัยดังนี้

การได้เป็น "เทวดา" หรือ ได้เป็น "พรหม" มันก็เป็นการดีอยู่หรอก ดีกว่าที่ท่านจะพากันไปลงนรก ลงอบายภูมิ ซึ่งมันก็ล้วนเป็น "อุดมคติ" ของศาสดาเจ้าแห่งศาสนา ทุกศาสนา รวมทั้งศาสนาพุทธด้วย หว่ามันก็ยังไม่ใช่สิ่งที่ควรหลงใหลยึดติด หรือน่าไปเฝ้าเป็นอยู่ น่าไปอยากได้มาเป็นของเรา น่าไปสั่งสมเอา น่าไปผูกตนเองไว้ในที่นั้นๆ ยิ่งกว่า*ควรทำให้ตนล่วงพ้น "ภูมิ" เหล่านั้น เข้าสู่นิพพานภูมิให้ได้โดยเร็วเป็นแน่* **ถ้าเราสร้าง "กรรม" อย่างใด และก่อ "จิต" ให้สูงขึ้น หรือบริสุทธิ์ผุดผ่องเข้าขั้นภูมิใดๆ ได้โดยจริง นั่นคือ เราก็ได้ ไปยังภูมิยังภพนั้นๆ จริงๆ**

84

โดยแน่นอน จึงไม่จำเป็นต้องไปหลงหวัง หลงยึดให้เสียเวลา **แต่ถ้าเราไปหลงผ้น หลงหวัง หลงยึดอยู่ในความเป็นเทวดาชั้นไหน เป็นพรหมชั้นใด ทว่า เราเองไม่ได้สร้าง "กรรม" อันจะมีวิบาก มีผลสมจริง ได้จริง ไม่ได้สร้าง "กายกรรม" ไม่ได้ "ก่อจิต" (มโนกรรม) ให้บริสุทธิ์สูงขึ้น สะอาดขึ้นจริงตาม เป็น "วิบากจิต" (จิตที่พึงเสวยผล) ของตนแท้ๆ ได้แล้ว จ้างให้! เราก็ไม่ได้เป็น "เทวดา" นั้น หรือ "พรหม" ที่เราหลงนั้น เป็นอันขาด**

แต่นั่นแหละ เราก็จะทำตนให้เป็น "พรหม" หรือ ที่ถูกแท้ต้องเรียกว่า ทำตนดั่ง "พรหม" คือ ผู้ประกอบคุณงามความดี (สร้างความสูง ความใหญ่ ความยิ่ง และความเป็นไปในทางที่ถูกที่ดีจริงๆ เป็นไปเพื่อกุศลธรรมเที่ยงๆ ตรงๆ หรือ เดินเข้าหานิพพานธรรมแท้ๆ) และ เป็นผู้มีเมตตา นั่นแหละ ในชีวิตที่ยังมีอยู่ ทว่าเราจะไม่หลงยินดีหลงผูกยึด หลงติดในคุณงามความดี และเมตตาคุณของเรานั้น ๆ เป็นอันขาด หรือยิ่งจะมามัวทำความยึดมั่นให้หนัก ถึงขนาดสร้างป้ายชื่อ แสดงเครื่องหมายผูกพันความเป็นบุญเป็นกุศล เป็นความดีนั้นๆของตนเข้าไปให้ติดตังแน่นหนัก เป็นเชื้อแห่งการผูกพันยึดยาวต่ออยู่อีก แถมยังเป็นการแสดง "ความโลภ" ในยศชั้นสรรเสริญเสียซ้ำอีก (คือ "รูปหยาบ" แห่ง ความโก้ และ ปีติอันเป็นกิเลสอยู่นั่นเอง) เราก็ยิ่งจะไม่ทำอย่างเด็ดขาด เราทำแล้ว เราก็จะ **รู้ชัดรู้แจ้งให้ถูกให้ตรงจริงๆ ในคุณงามความดีนั้นๆ เท่านั้น และแล้วก็ปล่อยวางในสิ่งนั้น เรื่องนั้นทันที** ให้เกิดในจิตเพียงปัญญาเจตสิก ไม่ให้เกิดเป็น **อุปาทาน** หรือ **มมังการ**

นักปฏิบัติธรรมทั้งหลาย จึงอย่าไปเสียเวลาเพลิดเพลิน เสียเวลาหลงยึด "พรหม" ให้มันหนักหนามากมายอยู่นักเลย โดยเฉพาะหลงสร้าง "จิต" ให้เป็น "เทวดา" ผู้ยังหลงเสพย์กามกันอยู่นั้น มันยิ่งร้ายกาจ ควรจะวาง เลิก ถอย ปล่อยกันให้ได้ จริง ๆ เถิด เพราะ "กามคุณ" นี่แหละ มันจึงได้ทุกข์หนักกันนักหนา หลุดพ้นเป็นนิพพานกันไม่ได้สักทีในทุกวันนี้ *และ "กามคุณ" นี้ ก็อย่าคิดว่า มันเป็นเรื่องแค่ร่วมรสร่วมคู่เมถุนธรรมเพียงเท่านั้น เป็นอันขาด มันเป็นเรื่องของการเสพย์รูป*

–รส–กลิ่น–เสียง–สัมผัส อันติดยึดเหนียวแน่นประจำสันดานปุถุชนอย่างเหลือร้าย ซึ่งลึก–ซึ้งละเอียดสุขุมอยู่นักหนา อย่าเพิ่งหลงเข้าใจกันว่า "พ้นกามคุณ" นั้น เป็นของง่ายเลย ทำ "จิต" ให้ไม่ติด ไม่ยึดมั่น จุดใด ไม่เสพย์ทั้ง "กาม" ไม่เสพย์ทั้ง "สุข" ที่มันเป็นความใหญ่ ความภาคภูมิ หรือ ต้องไม่เสพย์แม้แต่จิตที่เป็นเมตตาธรรม จิตที่สงบนิ่งว่าง แล้วก็หลงเวียนวนปีติแล้วปีติอีกอยู่แต่ในพรหม ทำให้ได้เป็นเด็ดขาดเถิด

เราจงมาเรียนรู้จิตที่เป็น "เทวดา" และทั้งจิตที่เป็น "พรหม" คือ อย่างไร ในคนเป็นๆ *(ที่จริงในพระไตรปิฎก กล่าวถึงความเป็นเทวดากับพรหมนั้น ใช้คำเรียกว่า "เทวดา" เป็น "คำ" คำเดียวกันทั้งหมดด้วยซ้ำไป แม้ที่เราเรียกกันว่า "พรหม" เช่น เทวดาชั้นอาภัสสรา เทวดาชั้นอวิหา เป็นต้น ดังนี้)* แล้วก็ใช้สติ ใช้ปัญญา เลิก วาง จาก**เทวดา** จาก**พรหม**ให้เป็นนิพพานให้ได้มาก ๆ เถิด เราจะได้เดินทางลัดตัดทางเข้าใกล้นิพพานเร็ว ๆ ไม่มัวเมาหลงทางอืดอาดอยู่ **เรื่องนี้แหละที่สำคัญมากเหลือเกิน**

จาก "มหาปทานสูตร" ที่กล่าวถึงมาเมื่อครู่นี้นั่นเอง ในข้อ ๕๖ พระพุทธ-องค์ก็ได้ตรัสสอนไว้ชัดเจนในการ ฉลาด "เดินให้ลัด" โดยพระองค์เน้นไว้ในคำตรัสดังนี้ :–

"ดูกรภิกษุทั้งหลาย เพราะเหตุที่ธรรมธาตุนี้ ตถาคตแทงตลอดแล้วอย่างดีด้วยประการฉะนี้แล ฉะนั้น พระพุทธเจ้าที่ล่วงไปแล้ว ปรินิพพานแล้ว **ตัดธรรมเป็นเหตุทำให้เนิ่นช้าได้แล้ว** *ตัดวัฏฏะได้แล้ว ครอบงำวัฏฏะได้แล้ว ล่วงสรรพทุกข์แล้ว* ตถาคตย่อมระลึกถึงได้แม้โดยพระชาติ แม้โดยพระนาม แม้โดยพระโคตร แม้โดยประมาณแห่งพระชนมายุ แม้โดยคู่แห่งพระสาวก แม้โดยการประชุมกันแห่งพระสาวกว่า แม้ด้วยเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเหล่านั้นจึงมีพระชาติอย่างนี้ จึงมีพระนามอย่างนี้ จึงมีพระโคตรอย่างนี้ จึงมีศีลอย่างนี้ จึงมีธรรมอย่างนี้ จึงมีปัญญาอย่างนี้ จึงมีวิหารธรรมอย่างนี้ จึงมีวิมุติอย่างนี้ ฯ"

จะเห็นได้ชัด ในคำตรัสที่พระองค์เน้นไว้ว่า "**ตัดธรรมเป็นเหตุ**

ทำให้เนิ่นช้าได้แล้ว" นั่นย่อมเป็นการยืนยันได้ว่า คำสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย ย่อมเป็นคำสอนที่เฉลียวฉลาด รู้รอบถ้วนทั่วอย่างแท้จริง ทำอะไรก่อน อะไรหลัง ดีกว่ากันอย่างไร ? พระองค์ย่อมแจ้งชัด ซึ่งพระองค์กำชับกำชาไว้เสมอๆ ว่า ให้ประพฤติให้งามเป็น*เบื้องต้น ท่ามกลาง บั้นปลาย* ให้ถูกให้ดี **ให้ตรง** (อุชุ) และ**สิ่งใดควรตัดควรลัด** ไม่ควรไปพะวง ไม่ควรไปเสียเวลาย่ำเท้าทำอยู่ ก็ไม่ต้องไปมัวเสียเวลาเป็นอันขาด **พระองค์เตือนสติผู้หลงไปมัวเดินทางผิดเสมอ ๆ ว่า นั่นไม่ใช่ทาง นั่นไม่ใช่เรื่องที่จะเป็นไปเพื่อความหน่ายความคลายกำหนัด ไม่เป็นไปเพื่อนิพพาน** พระองค์ทรงยืนยันแท้ๆ ว่า พระองค์สอนเพียง**ใบไม้กำมือเดียว** คือ เรื่องที่ควรรู้ ควรเรียน ควรประพฤติ เพื่อพ้นทุกข์ เพื่อไปนิพพานให้ได้เท่านั้น เป็นเรื่องสำคัญเป็นเรื่องแรก (เบื้องต้นแห่งพรหมจรรย์) **และเป็นเรื่องต้องลัดเข้าหาให้ถึงให้เร็วก่อนอื่น**

เพราะเมื่อจบ "อาสวักขยญาณ" คือ จิตบริสุทธิ์พ้นมลทินกิเลสทั้งปวงแล้ว ก็เป็น "งาม" สุด และ สิ่งต่าง ๆ ที่จะพึงได้ พึงเป็น พึงรู้ ก็ย่อมจะได้อย่างง่ายดายขึ้นมาด้วยโดยแท้จริง

จึงไม่ควรจะไปมัวเมาใน "คุณวิเศษ" ต่างๆ อันไม่พาตรงเรื่องตรงทางตัดเข้าหานิพพาน ไม่ว่า "อภิญญา" อันเป็นเครื่องอลังการทั้งหลาย หรือ **ยิ่งจะต้องไต่เตี้ยะเป็นเทวดาทุกชั้น เป็นพรหมทุกชั้น ก็ไม่ต้องไปยึด ไปถือเลย ตัดทิ้ง ลัดทางได้ทันที** ลงมือสร้าง "กุศลธรรม" **ทาน ศีล ภาวนา** หรือ ยิ่งถ้าใครได้ทำ**ทาน** (วัตถุทาน)จนหมดสิ้นแล้ว กล่าวคือ ผู้บวชเป็น "พระ" แล้ว เป็นผู้ไม่มี "ทรัพย์สมบัติน้อยใหญ่" จะทานแล้ว (โภคคักขันธา ปหายะ) ก็ลงมือสร้าง ลงมือปฏิบัติ **ศีล สมาธิ ปัญญา**เลยทีเดียว *หลัก* **สิกขา** *ของพระจึงไม่มี " ทาน " แต่เป็น " ศีล สมาธิ ปัญญา" เลยทันที และ "พระ" ในสมัยพุทธกาลเขาก็สละทรัพย์สมบัติไม่หอบไม่หามจริง ๆ ไม่รับเงินทองของมีค่าแท้ ๆ จริง ๆ* เมื่อใครผู้ใด**มี "ศีลสิกขา-จิตสิกขา-ปัญญาสิกขา" จริง ถูกต้องแน่** ความเป็นเทวดา ความ

87

เป็นพรหม มันจะ "เกิด" ขึ้นที่ "คน" ผู้นั้นเอง ตามอำนาจของ "กรรม" หรือ คือ "ตัวการกระทำ" นี่แหละ เพราะพระบรมศาสดาทรงสอนเราไว้ชัดว่า "ตัวการกระทำ" นี่แหละเป็นตัวเกิด (กัมมโยนิ) "ตัวการกระทำ" นี่แหละเป็นเผ่าพันธุ์ (กัมมพันธุ) "ตัวการกระทำ" นี่แหละเป็นที่ที่จะต้องไปอยู่ไปอาศัย (กัมมปฏิสรโณ) "ตัวการกระทำ" จะจำแนกสัตว์โดยเที่ยงตรงเอง

ถ้าแม้เราทำ "จิต" ของเรา ยังไม่หมดกิเลส–ตัณหาสิ้นรอบ เมื่อ**กรรมนำส่งไปเกิด** แต่ละชั้นของความเป็น "เทวดา" ไปเกิด แต่ละชั้นของความเป็น "พรหม" เราก็จะได้ความมี "จิต" เป็น "เทวดา" ชั้นนี้ เป็น "พรหม" ชั้นนั้นอยู่โดยจริงแน่นอน ไม่เห็นจะต้องไปเสียเวลาคิดถึง "ผลบุญ" ที่จะส่งตนไปเป็นเทวดา เป็นพรหมกันอยู่ทำไม

พูดถึง **การคิดถึง "ผลบุญ"** ก็ใคร่จะทำความเข้าใจในเรื่องนี้ให้ลึกซึ้งกันขึ้นไปอีกสักหน่อย เพราะเคยมีผู้รู้อธิบายกันถึง "**จาคานุสติ**" ก็ดี หรือ "**เทวดานุสติ**" ก็ดี นั้น มักจะอธิบายสภาพ "อนุสติ" กันเป็นเชิงเน้นให้ไปหลง "ผลของการทำทาน" (จาคะ) ไปติด ไปยึดมั่น "ความเป็นเทวดา" กันจนเกินขอบเขต เช่น แนะนำกันว่า ให้ระลึกถึง "ผลทาน" (ผลบุญ) ที่ตนได้ทำไว้อย่างชื่นชมยินดีปลาบปลื้มติดใจกันเกินไป จนทำให้กลายเป็น "**ความหลงใหล ได้ปลื้ม**" อยู่แต่กับ "การให้–การเสียสละ" (ทานหรือจาคะ) นั้น ๆ ไม่วางวาย ไม่รู้จักปลง ไม่รู้จักวาง หรือ ระลึกถึงความมีจิตที่เป็น "เทวดา" นั้น ๆ ก็เช่นกัน ก็แนะกัน เน้นกันจนไป "หลงใหลได้ปลื้ม" ไปซ้ำแซะหลงติดหลงงมอยู่แต่กับ "สิ่งดี–ส่วนดี" ของตนที่ได้ทำแล้ว ที่ได้เป็นแล้ว กันอยู่จนกลายเป็น**การเสพย์-การติด**อยู่นั่นเอง ซ้ำก่อพิธีการซ้ำแซะ มีรูปแบบเพื่อผูกให้ซ้ำซากติดตัง ก็หลากหลาย ถ้าจะแนะกันให้สอบทาน หรือ ให้ระลึกถึงดู เพื่อจะได้มีกำลังใจ เพราะรู้ว่า "การกระทำ" (จาคะ) นั้นๆ เป็นความดีจริง หรือ "จิตที่มันได้ดีแล้ว" (เทวดา) นั้นๆ ของเรา มันเป็นความดีจริง น่าภาคภูมิ และน่าจะได้สร้างอีก ทำขึ้นใหม่ให้ใหญ่ ให้เยี่ยม ให้ยิ่งกว่าเก่าอีก ก็จงแนะนำกันให้เข้าใจตรงเป้าจริง ๆ แล้วก็อย่าให้กลายเป็นเลยเถิดจนกลายเป็น ให้หลงเสพย์ หลงติด หลงผิดจนไม่มีไหวพริบ ไม่ได้ไหวตัว ปรับตนใหม่เป็นอันขาด จะเป็นความเสียหาย

88

ที่ถูกที่จริงแล้ว **"จาคานุสติ" ก็ดี "เทวตานุสติ" ก็ตาม ก็ไม่ได้หมายความว่า ให้ไปยึดติด ให้ไปหลงใหลใน "ผลทาน" หรือ ให้ไปยึดหลง "เทวดา" อยู่ไม่** ที่ถูกที่แท้นั้นมันหมายความว่า ให้เตือนตนมีสติตามรู้อยู่เสมอ ถึงเรื่อง "การให้–การเสียสละ ฯลฯ" จงเป็น "ผู้ให้" (จาคะ) และจงเป็นผู้ประพฤติตนให้สูงขึ้น ๆ (ทำตนให้เป็น "เทวดา") จงประกอบคุณงามความดีให้ได้เสมอ ๆ หรือ หมายความชัด ๆ ก็คือ จงทำตนให้เป็นอย่าง "เทวดา" ชั้นสูงสุด ถึงขั้นเป็น "พรหม" หรือ ขั้น "วิสุทธิเทพ" นั่นแหละ ให้ได้ เป็นที่สุด คือ จนถึง "อุเบกขา" แล้วให้เข้าใจชัดในอุเบกขานั้นเป็นขั้นสุดท้าย และแล้วก็วางทิ้งเสียด้วย อย่าไปหลงยึดมั่นหลงบูชากราบไหว้บีติใจเป็น "อัตตา" อยู่

หรือ แม้แต่ "**พุทธานุสติ**" และ "**อุปสมานุสติ**" ซึ่งให้ระลึกนึกถึงคุณของพระพุทธเจ้า หรือพระพุทธคุณ และ ระลึกถึงคุณของนิพพาน หรือ ความสงบราบรื่นอันยิ่งใด ๆ ก็ไม่ใช่เพื่อให้ติดให้ยึดมั่น แต่ให้เพียงระลึกรู้ ระลึกคุณ เพราะคำว่า **อนุสสติ** นั้น แปลว่า **การระลึกถึง** ไม่ใช่แปลว่า **ติด, ยึด** จึงไม่ใช่ให้ไปผูกจิตเกาะอยู่ และก็ **ไม่ใช่ให้ไปเฝ้าอ้อนวอนร้องขอกราบกรานอยู่อีกด้วยไม่**

ศาสนาพุทธไม่สอนอ้อนวอน ไม่สอนร้องขอ เพราะศาสนาพุทธไม่มี "พระเจ้า" องค์ใดคอยเป็นผู้ประทาน **มีแต่สอนให้ "อัตตา หิ อัตตโน นาโถ" ตนทำ ตนได้ ตนต้องช่วยตน ตนต้องพึ่งตน** ดังนั้น แม้ "พุทธานุสติ" ก็ไม่ใช่ไป**กราบกรานอ้อนวอนร้องขอ "พระพุทธเจ้า"** จงช่วยประทาน หรือ จงช่วยบันดาลนั่นนี่มาให้ อย่าว่าแต่แค่ไป**กราบกรานอ้อนวอน**เอากับ "เทวดา" เลย เพราะ "เทวดา" ยังต่ำกว่า "พระพุทธเจ้า" และแม้ถึงขนาดนั้น **พระพุทธเจ้า ก็ไม่มีลัทธิ "งอมืองอเท้า" หรือ ให้ฝึกตนเป็น "คนขี้ขอ" ไม่! พระองค์มีนโยบายให้ทุกคน "ช่วยตนเอง" ให้ได้ และยิ่งไปกว่านั้นให้ช่วยผู้อื่นให้ได้อีกเป็นที่สุดด้วย** นี่เป็น "พุทธปรัชญา" แท้ ๆ จงอย่าเข้าใจ "พุทธศาสนา" ให้ผิด ๆ เพี้ยน ๆ กันอยู่เป็นอันขาด ที่สุดแม้ "**อุปสมานุสติ**" ก็ไม่ใช่ไปหลงยึดมั่น หรือ หลงติดความสงบ ติดนิพพาน ถึงจะได้เคยรับรส

นิพพานมาบ้างแล้ว ก็ให้ระลึกรู้ว่า นั่นเป็น**คุณ** นั่นเป็น**ของดี** ให้ใฝ่ใจทำอีกอย่างนั้นๆ ให้ได้เสมอๆ และแล้วก็ต้องไม่ติด ต้องไม่ยึดมั่น ไม่หลงใหล ต้องไม่มัวเมาให้เป็นที่สุดให้ได้ เราจะไม่หลงเสพย์แม้แต่ "นิพพาน" เราจะไม่สำคัญมั่นแม้แต่ "นิพพาน" จะไม่หลงยึดหลงถือเอาแม้แต่ "นิพพาน" ว่าเป็นของเรานั่นทีเดียว อย่าว่าแต่เพียง "เทวดา" หรือ "พระพุทธ" เลย เราทำให้ได้เป็นที่สุด คือ รู้ให้ชัดในทุกๆสิ่ง รู้ให้แท้ในทุกๆ อันที่เป็น "ความสำคัญ" จริงๆ ไม่ว่าเทวดา ไม่ว่าพรหมชั้นไหนๆ ที่สุดแม้นิพพาน แล้วก็**ทำสิ่งที่จะตัดเข้าหานิพพานให้ได้** *โดยเฉพาะ "นิพพาน" นั้น จะต้องพิสูจน์ให้เห็นรู้ชัด และทำให้ได้ที่เราเอง (สันทิฏฐิโก)* **สำคัญที่สุดคือ พิสูจน์นิพพานให้ได้ก่อน (ตทังคนิพพาน หรือ วิกขัมภนนิพพาน เป็นต้น) อย่าไปหลงมัวเมาพิสูจน์อื่นๆ อยู่เป็นอันขาด** และแล้วก็ไม่ยึดมั่น ไม่ยินดี ไม่เพลิดเพลินลุ่มหลงในนิพพาน ดังเช่น จาก "มูลปริยายสูตร" มัชฌิม. มูล. ตั้งแต่ข้อ ๑ ไปจนข้อ ๘ พระพุทธองค์ทรงกล่าวไว้ชัดละเอียดว่า ไม่ให้ยึดมั่น ไม่ให้ติด ไม่ให้หลงสำคัญมั่นหมาย หรือที่สุดไม่ให้ไปหลงใหลยินดีในทุกสิ่งทุกอย่างตลอดสัตว์ เทวดา พรหมทุกชั้น ตราบถึงแม้แต่นิพพานนั่นเอง ดังพระพุทธพจน์ต่อไปนี้

"ย่อมรู้ธาตุ... สัตว์... เทวดา... พรหม...(ทุกๆชั้น).... และอื่นๆ ตลอดจน....ย่อมรู้นิพพาน โดยความเป็นนิพพาน ครั้นรู้นิพพาน โดยความ เป็นนิพพานแล้ว ย่อมไม่ทำความสำคัญมั่นหมาย ซึ่งนิพพาน ไม่ทำความมั่นหมายในนิพพาน ไม่สำคัญมั่นหมายโดยความเป็นนิพพาน ไม่ไปมัวสำคัญมั่นหมายว่า นิพพานเป็นของเรา **ไม่ยินดีในนิพพาน** ข้อนั้นเพราะอะไร เพราะเป็นผู้ปราศจากโมหะ เพราะเหตุโมหะสิ้นไปๆ"

ดังนั้น จงสั่งสมจิตที่ไม่ต้องนึกถึง หรือ ไม่ต้องไปหลงยึดถือปรารถนาในเรื่องอื่นทางอื่นอันไม่ใช่ทางไปนิพพานให้ได้มากๆ นั่นเถิด

90

เรื่องความเป็น "พรหม" นั้น มันก็เป็น "จิต" ที่ได้ไปหลงยึดเกาะเข้าจริงๆ นัยเดียวกันกับ "เทวดา" ตามที่ได้อธิบายถึงผ่านมาแล้วนั่นเอง ในตัวตนของเราที่เป็น "คน" ผู้ยังมีชีวิตเป็นๆอยู่ ยังไม่ตายนี่แหละ ก็หลงความเป็น "พรหม" ออกนักหนา และสร้างความเป็น "พรหม" ใส่จิตของเราอยู่ทุกวี่ทุกวัน ให้คอยสังเกตดี ๆ

"จิต" ของเราขณะใดที่ยังอยากโก้ อยากหรู อยากอยู่อย่างใหญ่ อยากข่มขี่ผู้อื่น อยากกดผู้อื่นให้ต่ำ อยากเอาชนะคะคาน เอาเด่น เอาดัง จะไม่ยอมแพ้ใครง่าย ๆ ก็นั่นแหละคือ ความเป็น "พรหม" **เป็นผู้มีกิเลสตัณหา อันหยาบใหญ่เป็นเบื้องต้นของลักษณะ "พรหม"** จงรู้จักมันให้ดี ๆ เถิด แล้วก็อย่าไปยึดมั่นไปหลงติด ไปเกาะอยู่เป็นอันขาด มันยังคือ "กิเลสตัณหา" จริง ๆ

เนื้อหาสาระของกิเลสตัณหา ในการสร้าง**ความเป็น "พรหม" ใส่จิตของตน** นั้น **มันไม่ใช่เรื่องของ "กาม" แต่มันละเอียดลึกซึ้งไปอีกมุมหนึ่งแง่หนึ่ง** โดยมี "**มานะกิเลส**" เป็นหลัก เป็นเกณฑ์

คือ มี ความอยากโก้ อยากหรู อยากอยู่อย่างใหญ่ อยากข่มขี่ผู้อื่น อยากกดผู้อื่นให้ต่ำ อยากเอาชนะคะคาน เอาเด่น เอาดัง อยากข่มอยากขู่ใคร ๆ ไปหมด จะไม่ยอมแพ้ใครง่าย ๆ นั่นเป็นกิเลสที่เรียกว่า "พรหม" ขั้นหยาบ ชั้นต้น เป็นมานะทิฏฐิอันจะข่มโลก ยกตัวยกตนอย่างมโหฬารจริง ๆ เป็นกิเลสหยาบต่ำ ขั้นแรกสุด

และมันก็มี ความอยากเด่น อยากดี อยากสร้างคุณงามความดี เป็น "ตัณหา" อันแสนดี นั่นเป็นกิเลสที่เรียกว่า "พรหม" ขั้นดีขึ้น เป็นกิเลสชั้นรองลงมา

และที่สุด มี เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา เป็นตัณหาขั้นดียอด ชั้นปลายตัวสำคัญลึกซึ้งละเอียดสุดอันท้ายสุด

ซึ่งมันล้วนยังนับเป็นเชื้อของ "ภวตัณหา" อยู่ มันยังเป็นเรื่องของการเกาะรูปยึดภพ สร้างภูมิให้เป็น "อุทธัมภาคิยสังโยชน์" (สังโยชน์อย่างละเอียด อันมี รูปราคะ อรูปราคะ มานะ อุทธัจจะ อวิชชา) ผูกยึด ผู้หลง ผู้ไม่รู้(อวิชชา) ให้ติดอยู่กับความเป็นสัตว์โลกชนิดหนึ่งอยู่โดยแท้ ซึ่งมันก็ยังเป็นเรื่องของ "**อัตตา**" จริงๆ

91

ที่มีทั้ง**โอฬาริกอัตตา** ทั้ง**มโนมยอัตตา** กับ**อรูปมยอัตตา**อยู่นั่นเอง มันเป็นความหลงที่เพรียบพร้อมไปด้วยความโก้ ความหรูความอยากอยู่อย่างใหญ่ ความอยากข่มขี่ผู้อื่น ความอยากกดผู้อื่นให้ต่ำ ความอยากเด่น ความอยากดี ความอยากสูง ความอยากยิ่ง อันเป็น "ธาตุแท้" ของพรหมชัด ๆ มันหลงตัวถือตนเอาเสียจริง ๆ มันหยิ่งในศักดิ์ในศรีเอาเสียเหลือเกิน

ลักษณะของ "จิต" ที่แสดงอารมณ์ แสดงความเป็นดังนี้แหละ คือ ความเป็น "พรหม" ในคน มันไม่ได้เน้นไปในทางรสกามหรอก มันต่างกันกับเนื้อหาสาระทาง "กามคุณ" ต้องพยายามรู้จัก "ธาตุแท้ ๆ" ของพรหม อันยังมีอารมณ์เป็นนาม มีวัตถุ (ที่เรียกว่า "หทัยวัตถุ") เป็นรูป และ มีมนสิการ เป็นวิญญาณ ให้ได้

อย่าไปหลงอยู่แต่กับ "รูป" ของพรหม ที่นี่ ที่เล่าเป็น**เทพในวิมานสู่กันฟังอยู่นักหนาพิลึกกึกกือนอกตัวเราโน่น**กันนักเลย ลองดูในตัว "เรา" ซึ่งเป็นคนเป็น ๆ และก็**มี "วิญญาณ" ของพรหม**สิงสู่อยู่ด้วยนี้ให้เห็น ให้รู้แจ้งกันเถิดว่า เรานั้นยังเป็น "พรหม" จริง ๆ อยู่เกือบทุกชั้น ยึดความเป็นพรหมไว้อยู่เกือบถ้วนทุกคนอยู่ทีเดียว

จงเรียนรู้ "ธรรมารมณ์" (วิญญาณที่เป็นพรหม) อันเป็น "นามธรรม" ของพรหม**ในตัวเรานี้ให้ได้** อ่านให้ออกกันบ้างเถิด มันแสดงบทบาทบัญชา "เรา" ให้สร้างความเป็นพรหม แล้วก็หลงใหล ยึดมั่นอยู่แทบทุกขณะจิต เป็น "ภวตัณหา" อันมี "รูปราคะ" มี "อรูปราคะ" มี "มานะ" มี "อุทธัจจะ" ซึ่งมันล้วน คือ "อวิชชา" ทับถมตนซ้ำแล้วซ้ำเล่าอยู่ ในขณะลืมตาโพลง ๆ นี่แหละ ขอจงได้พากเพียรเรียนรู้ให้ได้ ว่า มันเป็นกิเลสเป็นตัณหาจริง ๆ ในตัวในตนของเรานี่เอง มิฉะนั้นเราก็จะหลงสร้างกิเลสตัณหาความเป็น "พรหม" ให้แก่ตนจนหนาแน่น เพราะไม่รู้ "รูป" ไม่รู้ "นาม" ของพรหม อย่างแท้จริง ไม่เห็นแจ้ง "วิญญาณ" ของพรหมอย่างชัดเจนเข้าใจได้สักที แล้วที่สุด เราก็จะตก

92

ไปเป็นพรหมได้ทุกชั้น (๑–๒๐ ชั้น ดังได้กล่าวถึงมาแล้ว) ตามความเป็นจริงแห่งตนเท่าที่ตนติด ตนหลง ตามความเป็น หรือ ตามความเพียรให้สามารถเป็นของตนจริงๆ แน่ ๆ

เราจะต้องพยายามทั้ง**รู้จริง**ในกิเลส–ตัณหา ทั้ง**หาทางลัด** "ตัดธรรมอันเป็นเหตุทำให้เนิ่นช้า" ให้ได้ จึงจะเป็น "อริยะ" คือ ผู้หลบหลีกศัตรูได้อย่างเก่ง หรือคือ ผู้แสนฉลาดอย่างจริง